

Xincarró

A la vessant sud del massís, a tocar de la planúria montserratina plena dels conreus de les masies de can Salses i del Castell, hi ha una important muralla rocosa que la gent del país anomena el Xincarró . El Xincarró amb les seves parets, és un dels sectors de la vessant sud de Montserrat força conegut pels escaladors des de fa temps i força emprat pels amants de l'escalada esportiva. Per la seva orientació ha esdevingut un sector d'escalada ideal en els dies d'hivern. En el seu moment, el seu fàcil i ràpid accés junt amb la varietat de vies afavorí l'escalada d'alguna de les seves raconades compreses al voltant del torrent del Porquer, sota els Pallers, i del coll d'en Xincarró. Durant uns anys el sector del Xincarró fou un sector escollit per les grans possibilitats d'obrir molts i diferents itineraris fàcils, la comoditat d'accés i la poca aflluència d'escaladors. Algunes guies d'escalades anomenen a l'amplia zona de vies d'escalada d'aquest indret pel títol genèric de Vermell del Xincarró, per l'intens color vermell que té la paret que tanca la part nord del coll d'en Xincarró. Passat aquest coll i entrant en la zona del torrent del Tambor la continuïtat de la muralla rocosa dona pas a un sector d'escalada esportiva conegut com la Desdentegada.

El Xincarró - Mapa Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

El Xincarró

L'origen de la curiosa toponímia de l'indret és desconeguda, tot i que és un nom prou emprat des de fa temps per la gent del lloc. Suggerixo una hipòtesi. Probablement xincarró és un terme equivalent a xancarro. El xancarro és l'entrecuix dels pantalons i la zona del cos corresponent. Al Baix Gaià es feia servir l'expressió "Aquests pantalons s'han de cosir, perquè estan tots escagassats del xancarro". Al camp de Tarragona i cap a la Conca de Barberà, en lloc de xancarro es diu xincarro i es habitual l'expressió del tipus "m'ho passo pel xincarro" . En el cas montserratí, el Xincarró, seria el punt de juntura de la vessant esquerra del torrent del Porquer i la dreta del torrent del Tambor on la geografia del lloc situa el coll del Xincarró.

Per això la toponímia d'aquest indret tindria una similitud lingüística amb els significats de xancarro/xincarro referits com el sota de l'arc de les cames. Aquest canvi es conegut en els estudis lexicològics com un fenomen de xipella. S'anomena xipella un parlar de transició entre el català oriental i el català

occidental, que s'estén en una franja vertical que baixa des de l'Alt Urgell, passant per la Segarra i arriba fins a la Conca de Barberà (en poblacions com Tuixén, Les Oluges, Santa Coloma de Queralt, Barberà de la Conca, Solivella o Blancafort). La característica principal d'aquest parlar és la pronúncia en i de la e àtona final, com per exemple homi (home), nosaltres (nosaltres), lis donis (les dones), ell canti (ell canta). Aquesta característica, que, a hores d'ara, es tracta d'un parlar en regressió, ja que els joves ja no l'utilitzen en la majoria . Queda per esbrinar com aquesta parla xipella arribà a aquest indret de la vessant sud montserratina.